

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRO 2008 M. LIEPOS 9 D. ĮSAKYMO NR. D1-
370/1K-230 „DĖL MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ APSKAIČIAVIMO IR
MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2010 m. balandžio 22 d. Nr. D1-326/1K-117
Vilnius

P a k e i ė i a m e Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą ir Mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-370/1K-230 „Dėl mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [79-3140](#)) ir išdėstome juos nauja redakcija (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

FINANSŲ MINISTRĖ

INGRIDA ŠIMONYTĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2008 m. liepos 9 d.

įsakymu Nr. D1-370/1K-230

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2010 m. balandžio 22 d.

įsakymo Nr. D1-326/1K-117 redakcija)

MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ IŠ MOBILIŲ TARŠOS ŠALTINIŲ APSKAIČIAVIMO IR MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių apskaičiavimo, mokėjimo ir lengvatų suteikimo tvarką.

II. MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS

2. Mokestis už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių yra apskaičiuojamas ir mokamas už mokesčio mokėtojo mobiliuose taršos šaltiniuose Lietuvos Respublikoje per mokestinį laikotarpį sunaudotą degalų kiekį tonomis (toliau – t), o oro transportui – pakilimo ir nusileidimo ciklų skaičių.

3. Mokėtinas mokestis už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių, išskyrus oro transporto priemones (lėktuvus, orlaivius ir pan.), apskaičiuojamas:

$$M = Q \times T \times I \times k, \quad (1)$$

čia:

M – mokėtinas mokestis už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių (Lt);

Q – mobiliuose taršos šaltiniuose Lietuvos Respublikoje per mokestinį laikotarpį sunaudotas atitinkamos rūšies degalų kiekis (t), įskaitant ir kitose valstybėse įsigytus, bet Lietuvoje sunaudotus degalus. Degalų sunaudojimas nustatomas pagal kelionės maršrutą (km) ir pagal įmonės vykdomą degalų sunaudojimo apskaitą konkrečiai transporto priemonei, atsižvelgus į transporto priemonės eksploatavimo sąlygas. Tuo atveju, kai degalų kiekio apskaita vykdoma tūrio vienetais – litrais, kiekis iš tūrio vienetų į masės vienetus perskaičiuojamas taikant perskaičiavimo koeficientą, kuris yra nustatomas pagal gamintojo kokybės pažymėjime (sertifikate arba pase) nurodytą degalų tankį. Neturint tikslaus degalų perskaičiavimo koeficiento, degalų kiekiui perskaičiuoti iš litrų į tonas naudojami šie perskaičiavimo koeficientai: benzinui – 0,75; dyzelinui – 0,84, suskystintoms naftos dujoms – 0,54;

T – mokesčio tarifas (Lt/t), nustatytas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 5 priedėlyje;

I – mokestinio laikotarpio indeksavimo koeficientas, nustatomas pagal Statistikos departamento vartotojų prekių ir paslaugų kainų indeksą, apskaičiuotą pagal Mokesčio už aplinkos teršimą tarifų indeksavimo tvarkos aprašą, nustatytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53 (Žin., 2000, Nr. [6-159](#); 2002, Nr. [92-3934](#); 2009, Nr. [111-4723](#)), padalijus iš 100. Vartotojų prekių ir paslaugų kainų indeksas pasibaigus mokestiniam laikotarpiui skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Statistikos departamento interneto svetainėje. Bankroto ar restruktūrizavimo atveju, kada

mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių deklaracija teikiama nepasibaigus mokestiniam laikotarpiui, taikomas prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio indeksavimo koeficientas;

k – mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koregavimo koeficientas, nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53 (Žin., 2000, Nr. [6-159](#); 2003, Nr. [123-5605](#)). Šiuo nutarimu patvirtintų Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koregavimo koeficientų 1 punktą taikomas motorinėms M2, M3, N2 ir N3 kategorijų kelių transporto priemonėms, kurių sąvokos apibrėžtos Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 (Žin., 2008, Nr. [141-5606](#)).

4. Mokėtinas mokestis už aplinkos teršimą iš oro transporto priemonių (orlaivių, lėktuvų ir pan.) pakilimo ir nusileidimo ciklo metu apskaičiuojamas:

$$M_c = T \times I \times k \times s, \quad (2)$$

čia:

M_c – mokėtinas mokestis už aplinkos teršimą iš oro transporto (orlaivių, lėktuvų ir pan.) pakilimo ir nusileidimo ciklo metu (Lt);

s – oro transporto (orlaivių, lėktuvų ir pan.) pakilimo ir nusileidimo ciklų skaičius.

5. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą taršą iš mobilių taršos šaltinių (išskyrus oro transporto priemones, t. y. lėktuvus, orlaivius), kai mokesčio mokėtojas nedeklaravo ar deklaravo mažesnę nei buvo sunaudotas degalų kiekį, apskaičiuojamas:

$$M_p = Q_p \times T \times k \times I \times K, \quad (3)$$

čia:

M_p – mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą taršą iš mobilių taršos šaltinių (Lt);

Q_p – nuslėptas ir (ar) nedeklaruotas atitinkamos rūšies degalų kiekis (t);

K – mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifo koeficientas, nustatytas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 6 priedelyje.

6. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą taršą iš mobilių taršos šaltinių (išskyrus oro transporto priemones, t. y. lėktuvus, orlaivius ir pan.), kai apskaičiuodamas mokestį už mobiliuose taršos šaltiniuose sunaudotą degalų kiekį (t) mokesčio mokėtojas neteisingai taikė mokesčio už aplinkos teršimą tarifus, nustatytus Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme ir (ar) neteisingai taikė ar visai netaikė privalomų taikyti Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koregavimo koeficientų, nustatytų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53, dėl ko buvo sumokėtas mažesnis mokestis, apskaičiuojamas:

$$M_p = (Q_s \times T \times k \times I - M_{(\text{sumokėtas})}) \times K, \quad (4)$$

čia:

Q_s – sunaudotas atitinkamos rūšies degalų kiekis (t);

$M_{(\text{sumokėtas})}$ – sumokėtas mokestis už aplinkos teršimą iš mobilaus taršos šaltinio, kuriam apskaičiuoti buvo neteisingai taikytas mokesčio už aplinkos teršimą tarifas, nustatytas Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme ir (ar) neteisingai taikytas ar iš viso netaikytas privalomas taikyti Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koregavimo koeficientas, nustatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53.

7. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą oro transporto priemonių (orlaivių, lėktuvų ir pan.) taršą pakilimo ir nusileidimo ciklų metu, apskaičiuojamas:

$$M_p = S \times T \times k \times I \times K, \quad (5)$$

čia:

S – nuslėptas oro transporto priemonių (orlaivių, lėktuvų ir pan.) pakilimo ir nusileidimo ciklų skaičius.

8. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą oro transporto priemonių (orlaivių, lėktuvų ir pan.) taršą pakilimo ir nusileidimo ciklų metu, kai apskaičiuodamas mokestį už oro transporto priemonių (orlaivių, lėktuvų ir pan.) pakilimo ir nusileidimo ciklų skaičių mokesčio mokėtojas neteisingai taikė mokesčio už aplinkos teršimą tarifą, nustatytą Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme ir (ar) Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių tarifų koregavimo koeficientus, nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53, dėl ko buvo sumokėtas mažesnis mokestis, apskaičiuojamas:

$$M_p = (s \times T \times k \times I - M_{(\text{sumokėtas})}) \times K \quad (6)$$

III. MOKESČIO LENGVATAS PATVIRTINANTYS DOKUMENTAI

9. Išmetamųjų dujų neutralizavimo sistemos kelių transporto priemonėje buvimą ir jos veikimą patvirtina šie dokumentai:

10.1. transporto priemonės gamintojo, jo oficialiai įgalioto atstovo ar platintojo Lietuvoje išduotas dokumentas (pažyma, tipo atitikties sertifikatas, atitikties liudijimas ir pan.), patvirtinantis, kad transporto priemonėje yra įrengta veikianti išmetamųjų dujų neutralizavimo sistema, pateiktas su galiojančiu privalomos techninės apžiūros dokumentu (techninės apžiūros rezultatų kortele (ataskaita). Pakeitus arba sumontavus transporto priemonėje naują išmetamųjų dujų neutralizavimo sistemą, pateikiamas dokumentas (detalės sertifikatas, detalės pirkimo sąskaita faktūra ir pan.), patvirtinantis, kad detalė sertifikuota. Pažymoje turi būti ši informacija: pažymą išdavusio gamintojo ar jo įgalioto atstovo Lietuvoje identifikavimo rekvizitai, transporto priemonės identifikavimo rekvizitai, pažymint, kad pažymoje nurodytoje (-ose) transporto priemonėje (-se) yra įrengta veikianti išmetamųjų dujų neutralizavimo sistema, pažymos išdavimo data ir pažymos registracijos numeris. Pažyma turi būti patvirtinta ją išdavusio asmens parašu ir antspaudu;

10.2. privalomos techninės apžiūros įmonės išduota techninės apžiūros rezultatų kortelė (ataskaita) arba jos kopija su nurodytomis išmetamųjų teršalų CO ir CH koncentracijomis automobilių su Otto varikliais išmetamose dujose, kurios neturi viršyti Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 2B-290 „Dėl Techninių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų reikalavimų“ (Žin., 2008, Nr. [88-3550](#)) teršalams CO ir CH nustatytų normų. Privalomos techninės apžiūros rezultatų kortelė (arba kopija) su nurodytomis išmetamųjų teršalų koncentracijomis galioja, jeigu nurodytos teršalų koncentracijos atitinka centralizuotos techninės apžiūros duomenų bazės duomenis.

10. Kelių transporto priemonių atitiktį EURO I, EURO II, EURO III, EURO IV arba EURO V reikalavimams patvirtina transporto priemonės gamintojo arba jo oficialiai įgalioto atstovo ar platintojo Lietuvoje išduotas dokumentas (pažyma, tipo atitikties sertifikatas ir pan.), patvirtinantis, kad transporto priemonė pagaminta ir atitinka vieną iš nurodytų reikalavimų.

11. Biodegalų naudojimą mobiliuose taršos šaltiniuose ir pajamas, gaunamas iš žemės ūkio veiklos, patvirtina buhalterinės apskaitos dokumentai.

12. Geležinkelių transporto priemonėse recirkuliavimo sistemos ir suodžių filtro buvimą ir veikimą patvirtina gamintojo išduotas įrenginio techninis pasas (jei toks yra) ar įmonės,

atlikusios variklio konstrukcinius patobulinimus, pažyma, pateikta su galiojančiu privalomos techninės apžiūros dokumentu.

13. Vandenų transporto priemonėse recirkuliavimo sistemos ir suodžių filtro buvimą ir veikimą patvirtina:

13.1. vidaus vandenų laivų registre įregistruotiems laivams – Laivybos inspekcijos ar Lietuvos saugios laivybos administracijos išduota pažyma, pateikta su galiojančiu privalomos techninės apžiūros dokumentu;

13.2. jūrų laivų registre įregistruotiems laivams – klasifikacinių bendrovių, turinčių teisę atlikti laivų techninę priežiūrą ir apžiūrą, išduotas sertifikatas arba Lietuvos saugios laivybos administracijos išduota pažyma, pateikta su galiojančiu privalomos techninės apžiūros dokumentu.

IV. MOKESČIO SUMOKĖJIMAS

14. Mokesčio mokėtojas ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo mokestinio laikotarpio pabaigos sumoka mokestį ir pateikia teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios veiklos teritorijoje mokesčio mokėtojas yra įregistruotas mokesčių mokėtojų registre, Mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių deklaraciją, kurios formą, pildymo ir pateikimo taisyklės nustato Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos kartu su Aplinkos ministerija.

15. Patikrinimo metu papildomai apskaičiuotas mokestis sumokamas Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (Žin. 2004, Nr. 63-2243) nustatyta tvarka.

16. Mokesčio mokėtojas, kurio veiklos pradžia nesutampa su mokestinio laikotarpio pradžia, mokestį už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių pirmaisiais veiklos metais moka pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, kada ši veikla buvo pradėta.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2008 m. liepos 9 d.

įsakymu Nr. D1-370/1K-230

(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2010 m. balandžio 22 d.

įsakymo Nr. D1-326/1K-117 redakcija)

MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ IŠ STACIONARIŲ TARŠOS ŠALTINIŲ APSKAIČIAVIMO IR MOKĖJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis Mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių apskaičiavimo, mokėjimo ir lengvatų suteikimo tvarką.

II. MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS

2. Mokėtinas mokestis už faktinį iš stacionarių taršos šaltinių išmestą arba išleistą į atmosferą (aplinkos orą), vandens telkinius, žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius (toliau – Aplinka) teršalų kiekį tonomis (toliau – t) susideda iš mokesčio už išmestą ar išleistą į Aplinką leistiną teršalo kiekį, neviršijusį Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidime teršalui nustatyto leistinos taršos normatyvo, ir mokesčio, apskaičiuojamo taikant didesnę tarifą už išmestą ar išleistą į Aplinką teršalo kiekį, viršijusį TIPK leidime teršalui nustatytą leistiną taršos normatyvą, ir yra lygus:

$$M = M_n + M_v \quad (1)$$

M – mokėtinas mokestis (Lt) už išmestą ar išleistą į Aplinką teršalo kiekį (t) per mokestinį laikotarpį;

M_n – mokėtinas mokestis (Lt) už išmestą ar išleistą į Aplinką teršalo kiekį (t) per mokestinį laikotarpį, neviršijusį TIPK leidime teršalui nustatyto leistinos taršos normatyvo;

M_v – mokėtinas mokestis (Lt) už išleistą ar išmestą į Aplinką teršalo kiekį (t) per mokestinį laikotarpį, viršijusį TIPK leidime teršalui nustatytą leistinos taršos normatyvą.

Kai neviršijami TIPK leidime teršalams nustatyti leistinos taršos normatyvai, $M_v = 0$.

3. Mokestis už TIPK leidime nustatytą leistiną išmesti ar išleisti į Aplinką teršalo kiekį per mokestinį laikotarpį apskaičiuojamas:

$$\begin{array}{ll} M_n = Q \times T \times I \times [k], & \text{kai } Q \leq N \\ M_n = (Q - \sum Q_{nt}) \times T \times I \times [k], & \text{kai } Q_t > N_t, \text{ o } Q \leq N \\ M_n = (N - (\sum Q_{nt} - Q_{np})) \times T \times I \times [k], & \text{kai } Q > N, \text{ o } \sum Q_{nt} > Q_{np} \\ M_n = N \times T \times I \times [k], & \text{kai } Q > N, \text{ o } \sum Q_{nt} \leq Q_{np} \end{array} \quad (2)$$

čia:

Q – faktinis per mokestinį laikotarpį išmestas ar išleistas į Aplinką atitinkamo teršalo kiekis (t);

T – teršalo tarifas (Lt/ t), nustatytas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 1 priedėlyje;

I – mokestinio laikotarpio indeksavimo koeficientas, nustatomas pagal Statistikos

departamento vartotojų prekių ir paslaugų kainų indeksą, apskaičiuotą pagal Mokesčio už aplinkos teršimą tarifų indeksavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53 (Žin., 2000, Nr. [6-159](#); 2002, Nr. [92-3934](#); 2009, Nr. [111-4723](#)), padalijus iš 100. Vartotojų prekių ir paslaugų kainų indeksas pasibaigus mokestiniam laikotarpiui skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir Statistikos departamento interneto svetainėje. Bankroto ar restruktūrizavimo atveju, kada mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių deklaracija teikiama nepasibaigus mokestiniam laikotarpiui, taikomas prieš tai buvusio mokestinio laikotarpio indeksavimo koeficientas;

[k] – koeficientas (lygus 1,2), kuris, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (Žin., 1999, Nr. [47-1469](#); 2002, Nr. [13-474](#)) 6 straipsnio 3 dalimi, taikomas apskaičiuojant mokestį už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių už teršalus, kuriems TIPK leidime yra nustatytas laikinai leistinos taršos (toliau – LLT) normatyvas;

Q_{np} – normatyvą viršijantis teršalo kiekis (t), viršijus TIPK leidime nustatytą per mokestinį laikotarpį leistiną išmesti ar išleisti į Aplinką teršalo kiekį (t), kuris yra lygus faktinio ir normatyvinio teršalo kiekio skirtumui ($Q - N$);

Q_{nt} – normatyvą viršijantis teršalo kiekis (t), viršijus TIPK leidime nustatytą didžiausią leistiną momentinę ar paros vidutinę teršalo koncentraciją ir (ar) vienkartinę leistinos taršos normatyvą per visą mokestinio laikotarpio normatyvo viršijimo laiką. Teršalo kiekis, išleistas į paviršinius vandens telkinius ir žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius, apskaičiuojamas: nuotekų kiekį, išleistą į paviršinius vandens telkinius ir (ar) žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius, per visą mokestinio laikotarpio normatyvo viršijimo laikotarpį padauginus iš nustatytos faktinės teršalo koncentracijos ir iš gauto kiekio atėmus leistiną per viršijimo laikotarpį išmesti į paviršinius vandens telkinius arba žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius teršalo kiekį. Teršalo kiekis, išmestas į atmosferą (aplinkos orą), apskaičiuojamas: per visą normatyvo viršijimo laikotarpį išmestą į atmosferą (aplinkos orą) dujų kiekį (m^3), padauginus iš nustatytos per viršijimo laikotarpį faktinės teršalo koncentracijos, perskaiciuotos esant normalioms sąlygoms – 101,3 kPa slėgiui ir 0 °C temperatūrai, (mg/Nm^3) arba faktinį per viršijimo laikotarpį išmestą teršalo kiekį per laiko vienetą (g/s) padauginus iš laiko (s), per kurį buvo viršytas teršalo normatyvas ir iš gauto kiekio atėmus per viršijimo laikotarpį leistiną išmesti į atmosferą (aplinkos orą) teršalo kiekį;

N – leistinas išmesti arba išleisti į Aplinką per mokestinį laikotarpį normatyvinis teršalo kiekis (t), nustatytas TIPK leidime. Jeigu TIPK leidime nustatyti metiniai teršalų išmetimo į Aplinką normatyvai mokestiniu laikotarpiu buvo tikslinti, apskaičiuojant mokestį už išmestus į aplinką teršalų kiekius turi būti vadovaujamasi paskutiniu teršalui nustatytu (atnaujinant arba tikslinant leidimą) leidžiamo išmesti į aplinką per mokestinį laikotarpį teršalo normatyvu;

N_t – didžiausias leistinas išmesti arba išleisti į Aplinką momentinis ir (ar) paros vidutinis ir (ar) vienkartinis leistinos taršos normatyvinis teršalo kiekis (t). Leistinas išmesti arba išleisti į vandens telkinius ar žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius normatyvinis teršalo kiekis apskaičiuojamas: leistiną per parą išmesti arba išleisti į aplinką teršalo kiekį padauginus iš skaičiaus parų, per kurias buvo viršytas teršalo normatyvas. Leistinas išmesti į atmosferą (aplinkos orą) teršalo kiekis apskaičiuojamas: vienkartinę leistinos taršos normatyvinį teršalo kiekį, nustatytą g/s, padauginus iš laiko (s), per kurį buvo viršytas teršalo normatyvas arba vienkartinę leistinos taršos normatyvinį teršalo kiekį, nustatytą mg/Nm^3 , padauginus iš debito (Nm^3/s) ir iš laiko (s), per kurį buvo viršytas teršalo normatyvas;

Q_t – faktinis teršalo kiekis (t), išmestas arba išleistas į Aplinką per didžiausios leistinos momentinės ar paros vidutinės teršalo koncentracijos ir (ar) vienkartinės leistinos taršos normatyvo viršijimo laikotarpį. Teršalo kiekis, išleistas į vandens telkinius ar žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius, viršijus didžiausią leistiną momentinę ar paros vidutinę teršalo koncentraciją normatyvo viršijimo laikotarpiu, apskaičiuojamas: faktinį per viršijimo laikotarpį išleistą nuotekų kiekį dauginant iš faktinės teršalo koncentracijos. Teršalo kiekis, išmestas į atmosferą (aplinkos orą) viršijus vienkartinę leistinos taršos normatyvą per

normatyvo viršijimo laikotarpį, apskaičiuojamas: faktinį per viršijimo laikotarpį išmestą dujų kiekį (Nm^3) padauginus iš faktinės teršalo koncentracijos (mg/Nm^3) arba, kai TIPK vienkartinis leistinos taršos normatyvas nustatytas g/s, – faktinį per normatyvo viršijimo laikotarpį išmestą teršalo kiekį g/s padauginus iš laiko (s), per kurį buvo viršytas teršalo normatyvas.

4. Mokestis taikant didesnę tarifą už išmestą ar išleistą į Aplinką teršalo kiekį per mokestinį laikotarpį, viršijusį TIPK leidime nustatytą leistinos taršos normatyvą, o neturint TIPK leidimo su jame nustatytais teršalų išmetimo ar išleidimo į Aplinką normatyvais, kai toks leidimas įstatymų ar kitų teisės aktų nustatytais atvejais yra privalomas, visas per mokestinį laikotarpį išmestas teršalo kiekis yra viršnormatyvinis $N = 0$, apskaičiuojamas:

$$\begin{aligned} M_p &= Q_{np} \times T \times b \times I \times [k] & \text{kai } \Sigma Q_{nt} \leq Q_{np} \text{ arba } N = 0 \\ M_p &= \Sigma Q_{nt} \times T \times b \times I \times [k] & \text{kai } \Sigma Q_{nt} > Q_{np} \end{aligned} \quad (3)$$

b – tarifo koeficientas, nustatytas Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 2 priedėlyje.

5. Stichinių ir katastrofinių hidrometeorologinių reiškinių atvejais, kurie atitinka LR Vyriausybės nustatytus stichinių ir katastrofinių hidrometeorologinių reiškinių kriterijus, avarinio išleistuvo savininkui (naudotojui), turinčiam TIPK leidimą, išleidus teršalus į paviršinius vandens telkinius ar žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius per nuotekų avarinį išleistuvą ir prieš tai informavus atitinkamo Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentą (toliau – AM RAAD), mokestis mokamas už visą į paviršinius vandens telkinius ar žemės paviršių ir gilesnius jos sluoksnius išleistą teršalo kiekį, kuris apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 3 ir 4 punktus.

6. Esant TIPK leidime numatytiems tam tikroms veiklos sąlygoms, t. y. paleidžiant, stabdant, derinant įrenginį, mokestis už išmestą ar išleistą į Aplinką teršalų kiekį iš įrenginio apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 3 punktą.

7. Didžiausios leistinos momentinės ar paros vidutinės koncentracijos ir (ar) vienkartinės leistinos taršos (normatyvo) viršijimo pabaiga yra ėminio, kurio matavimo rezultatai atitinka normatyvinius rodiklius, paėmimo diena. Jei vadovaudamasis laboratorijos, turinčios leidimą atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, ar akredituotos laboratorijos atliktais tyrimų rezultatais, mokesčio mokėtojas įrodo, kad išmestas arba išleistas į aplinką teršalo kiekis nebevirsija TIPK leidime nustatytų leistinos taršos normatyvų, apie normatyvus viršijančią teršimo pabaigą ir atitinkančią normatyvą matavimų ar skaičiavimų rezultatus raštu praneša AM RAAD, kurio teritorijoje yra taršos objektas.

8. Į didžiausios leistinos momentinės ar paros vidutinės koncentracijos (normatyvo) ir (ar) vienkartinės leistinos taršos normatyvo viršijimo periodą įskaitomas laikas nuo normatyvą viršijusio ėminio paėmimo dienos iki normatyvą atitinkančio ėminio paėmimo dienos. Minimalus normatyvo viršijimo periodas yra viena para, t. y. nustatant normatyvo viršijimo periodą, vertinami rezultatai tik ėminių, paimtų po 24 valandų nuo ėminio paėmimo, kuriuo nustatytas normatyvo viršijimas.

9. Mokestis už išmestą arba išleistą į Aplinką teršalų kiekį, įskaitant ir mokestį, taikant didesnę tarifą už išmestą ar išleistą į Aplinką teršalų kiekį, viršijus didžiausią leistiną momentinę ar paros vidutinę koncentraciją ir (ar) vienkartinį leistinos taršos normatyvą, ir (ar) mokestinio laikotarpio normatyvą, apskaičiuojamas ir sumokamas pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, per kurį buvo viršytas leistinas išmesti į Aplinką teršalo kiekis. Išmestų arba išleistų į Aplinką teršalų kiekis nustatomas pagal mokesčio mokėtojo laboratorinės kontrolės duomenis ir (arba) AM RAAD laboratorijų matavimo duomenis. Kai mokesčio mokėtojo ir AM RAAD laboratorijų matavimo duomenys (rezultatai) nesutampa, vadovaujama AM RAAD laboratorijų matavimo duomenimis.

10. Juridiniai ir fiziniai asmenys, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakyme Nr. 252 „Dėl aplinkosauginių buitinių nuotekų filtravimo įrenginių įrengimo gamtinėmis sąlygomis taisyklių (LAND 21-01) patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [41-1438](#)) nustatytais sąlygomis išleidžiantys nuotekas į gruntą (be organizuoto išleidimo į paviršinio vandens telkinius), moka mokestį už visą į gruntą patenkantį teršalų kiekį.

11. Kai nuotekos, srutos ar skystos atliekos (pvz., pieno išrūgos, spirito žlaugtai ir pan.) išlaistomos tam tikslui įrengtuose laukuose (plotuose) nepažeidžiant aplinkosaugos reikalavimų, už teršalų kiekį, patenkantį į vandens telkinius, taip pat už į atmosferą (aplinkos orą) išmestą teršalų kiekį iš laukuose išlaistytų srutų ir paskleisto mėšlo mokamas mokestis. Į vandens telkinius patenkantis teršalų kiekis apskaičiuojamas vadovaujantis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 „Dėl Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [85-3684](#); 2005, Nr. [103-3829](#)) 3 priedo 1 priedėlyje nustatyta skaičiavimo metodika. Į atmosferą (aplinkos orą) patenkantis teršalų kiekis apskaičiuojamas vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika, įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 (Žin., 1999, Nr. [108-3159](#); 2005, Nr. 92-3442) patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalo kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“ arba kita aplinkos ministro patvirtinta metodika.

12. Mokestis už teršalus, išleidžiamus į vandens telkinius su paviršinėmis (lietaus) nuotekomis, apskaičiuojamas:

12.1. už teršalų kiekį, neviršijusį TIPK leidime arba jo priede, kuriame nurodomi paviršinių nuotekų surinkimo sistemos abonentai, nustatytų išleidimo su paviršinėmis nuotekomis normatyvų, mokestis už teršalus apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 3 punktą;

12.2. už teršalų kiekį, viršijusį TIPK leidime arba jo priede, kuriame nurodomi paviršinių nuotekų surinkimo sistemos abonentai, nustatytus išleidimo su paviršinėmis nuotekomis normatyvus, mokėtinas mokestis už metinio normatyvo viršijimą taikant didesnę tarifą apskaičiuojamas pagal Tvarkos aprašo 4 punktą.

13. Pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, išleistas su paviršinėmis nuotekomis teršalų kiekis (Q), apskaičiuojamas:

$$Q = (W_f \times C_f) / (1000 \times 1000), \text{ t/ metus}; \quad (4)$$

čia:

C_f – atitinkamų teršalų faktinė vidutinė mokestinio laikotarpio koncentracija (mg/l);

W_f – faktinis paviršinių nuotekų kiekis (m^3 / per metus).

13.1. faktinis metinis paviršinių nuotekų kiekis (W_f), išmatuojamas apskaitos prietaisais, o kai jų nėra, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$W_f = 10 \times H_f \times p_s \times F \times K, \text{ m}^3/\text{metus}; \quad (5)$$

čia:

H_f – faktinis metinis kritulių kiekis (mm) (pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis);

p_s – paviršinio nuotėkio koeficientas (imama vidutinė kanalizacijos teritorijos paviršiaus (pvz., asfaltas, betonas, akmenų grindinys ir pan.) reikšmė, jeigu mokesčio mokėtojas nepateikia savo apskaičiuoto koeficiento ($p_s = 0,4$);

F – kanalizacijos baseino plotas (ha);

K – paviršinio nuotėkio koeficientas, įvertinantis sniego išvežimą. Jei sniegas išvežamas, $K = 0,85$, jei neišvežamas ($K = 1$).

14. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą taršą iš stacionarių taršos šaltinių, kai mokesčio mokėtojas nedeklaravo ar deklaravo mažesnę nei buvo išmestas ar

išleistas į Aplinką atitinkamo teršalo kiekis, apskaičiuojamas:

$$M_{NUS} = Q_{NUS} \times T \times b \times I \times [k], \quad (6)$$

čia:

M_{NUS} – mokamas mokestis už nuslėptą atitinkamo teršalo kiekį (Lt),

Q_{NUS} – atitinkamo teršalo kiekis (t), kurį mokesčio mokėtojas per mokestinį laikotarpį išmetė arba išleido iš stacionaraus taršos šaltinio į Aplinką ir nedeklaravo ar deklaravo mažesnę teršalo kiekį.

15. Mokėtinas mokestis taikant didesnę tarifą už nuslėptą taršą iš stacionaraus taršos šaltinio, kai mokesčio mokėtojas, apskaičiuodamas mokestį už visą išmesto ar išleisto į Aplinką teršalo kiekį, neteisingai taikė mokesčio už aplinkos teršimą tarifą ar iš viso netaikė privalomo taikyti pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą koeficiento ($k = 1,2$), dėl ko buvo sumokėtas mažesnis mokestis, apskaičiuojamas:

$$M_{NUS} = (Q_{NUS} \times T \times I \times [k] - M_{(sumokėta)}) \times b \quad (7)$$

III. MOKESČIO LENGVATAS PATVIRTINANTYS DOKUMENTAI

16. Asmenims, naudojantiems biokurą energijai gauti, biokuro naudojimą patvirtina šie dokumentai – biokuro įsigijimo dokumentai (PVM sąskaitos faktūros, sąskaitos faktūros ir pan.), biokuro sunaudojimo dokumentai (nurašymo aktai, ataskaitos ir pan.), pirminės atliekų apskaitos žurnalas ir pirminės atliekų apskaitos ataskaitos. Biokuro įsigijimo ir sunaudojimo dokumentai turi būti pateikiami vykdant mokesčio kontrolę įmonėje, kai to pareikalauja aplinkos apsaugos ir (ar) mokesčių inspekcijos pareigūnas.

17. Asmenys, įgyvendinantys aplinkosaugos priemones, sumažinančias teršalų išmetimą į Aplinką iš stacionarių taršos šaltinių 5 ir daugiau procentais skaičiuojant nuo nustatyto didžiausios leistinos taršos normatyvo, dėl atleidimo nuo mokesčio už šiuos teršalus mokėjimo, priemonės įgyvendinimo laikotarpiu, bet ne ilgiau kaip 3 metams prieš pradėdami vykdyti šias priemones kreipiasi į atitinkamą AM RAAD, kurio teritorijoje yra taršos objektas. Vadovaujantis Fizinių ir juridinių asmenų, įgyvendinančių aplinkosaugos priemones, mažinančias teršalų išmetimą į Aplinką iš stacionarių taršos šaltinių ne mažiau kaip 5 procentais skaičiuojant nuo nustatyto didžiausios leistinos taršos normatyvo, atleidimo nuo mokesčio už tuos teršalus, kurių kiekis sumažinamas 5 procentais, Tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. 53 (Žin., 2000, Nr. [6-159](#); 2002, Nr. [92-3934](#)), mokesčio mokėtojas turi pateikti AM RAAD visą informaciją ir dokumentus apie planuojamą įdiegti priemonę.

IV. MOKESČIO SUMOKĖJIMAS

18. Mokesčio mokėtojas ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo mokestinio laikotarpio pabaigos sumoka mokestį ir pateikia teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai, kurios veiklos teritorijoje mokesčio mokėtojas yra įregistruotas mokesčių mokėtojų registre, Mokesčio už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių deklaraciją, kurios formą, pildymo ir pateikimo taisyklės nustato Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos kartu su Aplinkos ministerija.

19. Patikrinimo metu papildomai apskaičiuotas mokestis sumokamas Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (Žin., 2004, Nr. [63-2243](#)) nustatyta tvarka.

20. Mokesčio mokėtojas, kurio veiklos pradžia nesutampa su mokestinio laikotarpio pradžia, mokestį už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių pirmaisiais veiklos metais moka pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, kada ši veikla buvo pradėta.

21. Jei stacionarus taršos šaltinis (objektas), išleidžiantis su nuotekomis teršalus į

paviršinius vandens telkinius, yra kelių savivaldybių teritorijose (teršalai susidaro vienos savivaldybės teritorijoje, o išleidžiami kitos savivaldybės teritorijoje), tai mokesčio mokėtojas išleistą teršalų kiekį ir mokestį už aplinkos teršimą iš stacionarių taršos šaltinių deklaruoja taip: 50 proc. išmestų teršalų ir mokėtinos mokesčio sumos už tuos teršalus – savivaldybės, kurios teritorijoje yra taršos šaltinis, ir 50 proc. – savivaldybės, kur yra išmetami šie teršalai.

22. Jei stacionarus taršos šaltinis (objektas) yra vienos savivaldybės teritorijoje, o į atmosferą (aplinkos orą) išmetami teršalai kitos (-ų) savivaldybės (-ių), kurioje (-se) išlaistomos srutos ir (ar) paskleidžiamas mėšlas, teritorijoje (-se), tai mokesčio mokėtojas atskirai apskaičiuoja ir deklaruoja kiekvienos savivaldybės teritorijoje išmestą į atmosferą (aplinkos orą) teršalų kiekį ir mokamą mokestį.
